

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027307	IES Isidro Parga Pondal	Carballo	2024/2025

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Bioloxía e xeoloxía	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	22
4.2. Materiais e recursos didácticos	23
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	24
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	25
6. Medidas de atención á diversidade	25
7.1. Concreción dos elementos transversais	26
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	28
9. Outros apartados	28

1. Introducción

A materia de Bioloxía e Xeoloxía debe contribuír a que o alumnado desenvolva as competencias clave pondo especial atención na adquisición das competencias matemática e en ciencia, tecnoloxía e enxeñería (STEM) en todas as súas dimensións. Non se trata, pois, unicamente de adquirir coñecementos relacionados coa bioloxía e a xeoloxía, senón que aprendan a observar e a reflexionar sobre situacións reais, recoller datos, tomar decisións, ter curiosidade, iniciativa, motivación e moitos outros aspectos que os leven a un mellor desenvolvemento da súa contorna e a un mellor benestar social. A bioloxía e a xeoloxía deberán tamén contribuír a que as persoas melloren a súa autoestima e a superar prexuízos, respectar diferenzas e participar na toma de decisións democráticas a todos os niveis, mediante o uso do diálogo e respectando a diversidade cultural.

Durante este curso a materia ten como núcleo central a saúde e a súa promoción. O principal obxectivo é que adquiren as capacidades e as competencias que lle permitan coidar o seu corpo tanto a nivel tanto físico como mental, así como valorar e ter unha actuación crítica ante a información e ante actitudes sociais que poidan repercutir negativamente no seu desenvolvemento físico, social e psicolóxico.

Tamén se pretende que entendan e valoren a importancia de preservar o ambiente polas repercusións que ten sobre a súa saúde.

Asemade, deben aprender a ser responsables das súas decisións diarias e das consecuencias que estas teñen na súa saúde e na contorna, e comprender o valor que a investigación ten nos avances médicos e no impacto da calidade de vida das persoas.

O currículo de 1º da ESO parte en xeral do mundo macroscópico, máis concreto, observable e identificable polo alumnado, sen adentrarse apenas na parte funcional dos seres vivos e enfocándose nun estudo máis descritivo. Pola contra en 3º de ESO pasamos a un nivel de maior abstracción. Desde o estudo microscópico da célula, pasando pola comprensión do ser humano, non só desde o punto de vista anatómico-descriptivo, senón tamén desde unha perspectiva máis funcional e fisiolóxica e a súa relación cos hábitos de vida persoais e sociais como eixe fundamental da perservación da saúde. Por último neste curso tamén se fala do relevo terrestre e a súa evolución para que o alumnado comprenda a existencia da Terra como un planeta en continuo cambio, algo esencial na aparición da vida e se dan os primeiros pasos para a asimilación en niveis posteriores, 4º de ESO, do concepto de evolución en sentido amplo, da Terra e da vida, e do nivel de abstracción conceptual necesario para comprender as escalas temporais que rixen estes procesos.

Por outra banda, a materia contribuír a que os alumnos/as adquiren un nivel competencial que lles axude a ser cidadáns e cidadás con respecto por si mesmos/as, coas demais persoas e co medio, co material que utilizan ou que está ao seu dispor; a ser responsables, capaces de ter criterios propios e de manter o interese por aprender e descubrir.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá esta programación tívose como referencia un currículo que xira durante este 3º curso da ESO en torno a organización dos seres vivos, a xeito introdutorio, pero que se centra basicamente no corpo humano rematando cunhas pequenas referencias aos impactos e riscos xeolóxicos derivados da dinámica interna da Terra. Abórdanse contidos esenciais nesta etapa educativa como a promoción da saúde e a sexualidade, así como ideas clave da prevención de riscos xeolóxicos.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno. Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica nun IES situado en Carballo que é un concello da provincia de A Coruña, dividido en 18 parroquias, pertencente a comarca de Bergantiños sendo a súa capital e vila máis grande. O concello conta cunha gran variedade de ecosistemas, fluviais, de interior e costeiros nos que viven numerosas especies animais e vexetais. Entre eles cabe mencionar:

O río Anllóns que atravesa o concello de Leste a Oeste, constitúe un importante ecosistema fluvial no que podemos observar unha grande variedade de peixes tales como troitas, salmóns ou reos. Ao longo do seu leito existen árbores autóctonas e outras especies vexetais propias das zonas fluviais.

O Espazo Natural de Razo-Baldaio constitúe o punto de maior interese paisaxístico e ecolóxico. Comprende unha grande área de litoral xurdida dun entrante costeiro, que rematou pechándose cunha gran barra de area. Nel podemos observar catro ecosistemas: unha barra de area con dunas ao longo da praia, que separa a lagoa do mar; a lagoa litoral, cunha canle que permite o intercambio das mareas; unha marisma sucada por unha gran cantidade de canles que desaugan na lagoa; e unha xunqueira no oeste, desenvolvida sobre unha chaira areosa á que non chega a influencia das mareas.

Dentro dos ecosistemas de interior salienta na parroquia de Entrecruces a chamada Férveda de Entrecruces, na que o caudal do río Outón se precipita dende unha altura de máis de corenta metros. Ademais, produto da faia meridiana que separa as parroquias de Rus e Entrecruces xorde un salto de auga duns trinta metros formado no río da Férvida.

Esta forte corrente de auga deslízase por un chan de gabros, rochas de gran dureza e difícil erosión. Trátase da chamada Férveda de Rus, que a pesar de non contar cun gran desnivel, vai baixando de forma sinuosa pola canle do río. Ademais, o concello, conta cunha biblioteca pública onde se levan a cabo numerosas actividades durante o curso, un conservatorio profesional de música e unha sección da Escola oficial de idiomas.

Neste entorno natural e cultural tan privilexiado naceu e vive a maioría do noso alumnado, a presenza nos últimos anos de alumnado foráneo é escasa, polo que a través das materias do noso departamento procuramos que os alumnos e alumnas adquiren un nivel competencial que lles axude a ser cidadáns e cidadás respectuosos consigo mesmos, cos demais e co medio, co material que utilizan ou que está a súa disposición, responsables, capaces de ter criterio propio e de manter o interese por aprender e descubrir.

O grupo seleccionado de 3º ESO, está composto por catro grupos de alumnos e alumnas con idades comprendidas ao inicio do curso entre os 14 e os 15 anos. Trátase de grupos cunha media de 24 rapaces e rapazas por aula, o cal dificulta a atención a diversidade, máis cando o departamento de Bioloxía e Xeoloxía non conta con reforzos fora da aula nin desdobres para poder levar ao alumnado ao laboratorio.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Interpretar e transmitir información e datos científicos argumentando sobre eles e utilizando diferentes formatos para analizar conceptos e procesos das ciencias biolóxicas e xeolóxicas.	1-2-5		2-4	2-3	2			4
OBX2 - Identificar, localizar e seleccionar información, contrastando a súa veracidade, organizándoa e avaliándoa criticamente para resolver preguntas relacionadas coas ciencias biolóxicas e xeolóxicas.	3	1	4	1-2-3-4-5	2-4			
OBX3 - Planificar e desenvolver proxectos de investigación, seguindo os pasos das metodoloxías científicas e cooperando cando sexa necesario para indagar en aspectos relacionados coas ciencias xeolóxicas e biolóxicas.	1-2		2-3-4	1-2	3		3	
OBX4 - Utilizar o razoamento e o pensamento computacional, analizando criticamente as respostas e solucións e reformulando o procedemento, de ser necesario, para resolver problemas ou dar explicación a procesos da vida cotiá relacionados coa bioloxía e coa xeoloxía.			1-2	5	5		1-3	4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Analizar os efectos de determinadas accións sobre o medio ambiente e a saúde baseándose nos fundamentos das ciencias biolóxicas e da Terra para promover e adoptar hábitos que eviten ou minimicen os impactos ambientais negativos, que sexan compatibles cun desenvolvemento sostible e que permitan manter e mellorar a saúde individual e colectiva.			2-5	4	1-2	3-4	1	
OBX6 - Analizar os elementos dunha paisaxe concreta valorándoo como patrimonio natural e utilizando coñecementos sobre xeoloxía e ciencias da Terra para explicar a súa historia xeolóxica, propoñer accións encamiñadas á súa protección e identificar posibles riscos naturais.			1-2-4-5	1		4	1	1

Descrición:
3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O MÉTODO INFALIBLE	Introducimos o concepto do método científico e elaboramos as primeiras actividades sinxelas para que o alumnado o poña en práctica en diferentes contextos (fichas do "Poñémolo en práctica") abordando tamén os materiais imprescindibles nun laboratorio de ciencias.	10	7	X		
2	AS CÉLULAS: ORGANIZACIÓN BÁSICA DA VIDA	Abordaremos nesta unidade os contidos referidos as ideas básicas da organización da materia viva enfocada no noso corpo. Ademais lévanse a cabo actividades das que denomino como "Poñémolo en práctica", que son actividades de aplicación a contextos diferentes. En concreto relacionadas coa interpretación de esquemas mudos e fotografías de microscopio da organización celular, tecidos e de aparatos e sistemas do corpo. Asemade realizaremos problemas relacionados coa conversión de micras e nanómetros que son as medidas usuais a nivel celular e molecular e indagaremos nas fake news e os bulos científicos que pululan pola rede.	15	11	X		
3	A TÚA SAÚDE!	Esta unidade adéntrase nun achegamento aos contidos básicos relacionados coa	20	10	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	A TÚA SAÚDE!	saúde e a enfermidade. Levaremos a cabo o Proxecto: "Expedición Filantrópica da vacina" baseado nunha unidade didáctica dixital con múltiples actividades. A idea xeral é comprobar como coñecementos fundamentais da bioloxía humana xurden da aplicación do método científico.	20	10	X		
4	SOMOS O QUE COMEMOS	Nesta unidade abordamos os contidos referidos á alimentación e á nutrición. Ademais de sesións explicativas, realizaranse actividades do "Poñémolo en práctica". Neste caso centradas nas dietas, en cálculos da frecuencia cardíaca e respiratoria e na análise do que significa unha dieta equilibrada.	20	15		X	
5	NON ME BERRES QUE NON TE VEXO	Adentrámonos nesta unidade nos contidos relacionados cos sistemas de coordinación. Ademais de sesións explicativas realizaremos dúas actividades do "Poñémolo en práctica": o "Homúnculo sensorial" e a "Osteoporose"	15	11		X	X
6	CRECEDE E MULTIPLICARVOS	Abordamos nesta unidade todo o referido a reprodución sexual a un nivel moi básico facendo especial fincapé nos métodos anticonceptivos e na transmisión de ITS a través de actividades do "Poñémolo en práctica" baseadas nun vídeo de Edpuzzle e cuestionarios Quizziz.	15	11			X
7	UN PLANETA CONVULSO	Abordamos nesta unidade os contidos xeolóxicos do curso referidos á dinámica interna e máis concretamente aos riscos xeolóxicos derivados da mesma: os volcáns e terremotos. Sesións explicativas que se complementan con actividades do "Poñémolo en práctica", baseadas nos vídeos de Xeoclip e os kahoot deseñados polos autores, na que tamén empregaremos Quizziz propios.	5	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O MÉTODO INFALIBLE	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de comprender e explicar esquemas básicos do funcionamento do método científico .	PE	100
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	O alumno é capaz de aplicar o método científico en diferentes contextos e idear exemplos do mesmo		
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno diferencia e explica de xeito sinxelo a diferenza entre ciencia e pseudociencia e pon exemplos.		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	O alumno é capaz de aplicar o método científico en diferentes contextos e idear exemplos do mesmo		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante as ferramentas dixitais e o formato adecuado (táboas, gráficos, informes...) interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	O alumno comprende o funcionamento do método científico o que o capacitará en outras unidades para extraer conclusións a pequenos traballos e proxectos.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno entende e valora o papel da muller no desenvolvemento da ciencia		
CA6.2 - Recoñecer a información con base científica en relación coa saúde e coa enfermidade distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno diferencia e explica de xeito sinxelo a diferenza entre ciencia e pseudociencia e pon exemplos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais. - Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade. - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - Enfermidades infecciosas e non infecciosas: - O uso adecuado dos antibióticos.

UD	Título da UD	Duración
2	AS CÉLULAS: ORGANIZACIÓN BÁSICA DA VIDA	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Recoñecer a célula como a unidade estrutural e funcional dos seres vivos a través do coñecemento dos postulados da teoría celular.	O alumno comprende a importancia do descubrimento da célula e coñece os enunciados da teoría celular.	PE	35
CA3.3 - Diferenciar as estruturas básicas dos diferentes tipos de células utilizando diferentes estratexias de observación e comparación e relacionándoas coas súas funcións.	O alumno recoñece as partes máis importantes da célula en esquemas mudos, ademais de nos modelos, e sabe de xeito moi básico a súa función.		
CA3.4 - Describir os virus como formas acelulares causantes dalgunhas patoloxías nos humanos.	O alumno sabe que os virus non son células e que son partículas infecciosas que provocan enfermidades. Tamén coñece algúns exemplos.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno pescuda, en diferentes formatos, información para levar a cabo o proxecto "As células" e extrae conclusións bastante fundamentadas que expón á clase.	TI	65
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante as ferramentas dixitais e o formato adecuado (táboas, gráficos, informes...) interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	O alumno pescuda, en diferentes formatos, información para levar a cabo o proxecto "As células" e extrae conclusións bastante fundamentadas que expón á clase.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno traballa en equipo correctamente e respecta aos seus compañeiros		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno traballa en equipo correctamente e respecta aos seus compañeiros		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar e comprender a información sobre procesos biolóxicos ou traballos científicos transmitíndoa de forma clara e utilizando a terminoloxía e o formato adecuados.	O alumno expón de xeito aceptable a información que recabou sobre o modelo celular		
CA4.1 - Resolver problemas ou explicar procesos biolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico, o pensamento computacional ou recursos dixitais.	O alumno pescuda, en diferentes formatos, información para levar a cabo o proxecto "As células" dun xeito eficaz		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Modelado como método de representación e comprensión de procesos ou elementos da natureza. - A teoría celular. Recoñecemento da célula como unidade estrutural e funcional dos seres vivos: - Estrutura básica da célula. Tipos de células: procariotas e eucariotas (animais e vexetais). - Observación e comparación de tipos de células ao microscopio e outros medios (vídeos, fotografías...) mediante distintas estratexias e destrezas. - Formas acelulares. - Función de nutrición: aparellos dixestivo, respiratorio, circulatorio e excretor. - Importancia da nutrición e relación entre a anatomía e a fisioloxía básica dos aparellos que participan nela.

UD	Título da UD	Duración
3	A TÚA SAÚDE!	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Describir os virus como formas acelulares causantes dalgunhas patoloxías nos humanos.	O alumno comprende que un virus non é unha célula e coñece algunha das enfermidades máis salientables que producen na nosa especie.		
CA5.3 - Analizar criticamente a solución a un problema relacionado coa alimentación saudable, coas drogas e coa sexualidade.	O alumno entende a perigosidade das drogas para a nosa saúde e é quen de xustificar de modo aceptable desde un punto de vista científico as súas causas e consecuencias	PE	41

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.4 - Reflexionar sobre a importancia da adquisición de hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención de doenzas exemplificando con situacións próximas ao alumnado.	O alumno entende a perigosidade das drogas para a nosa saúde e é quen de xustificar de modo aceptable desde un punto de vista científico as súas causas e consecuencias		
CA5.5 - Analizar a importancia dunha boa alimentación e actividade física percibíndoos como hábitos saudables para o individuo e a sociedade.	O alumno comprende de xeito satisfactoria a importante do deporte para manter unha boa saúde		
CA5.7 - Recoñecer as drogas (incluídas as de curso legal) considerándoas como causa de prexuízos non só para as persoas que as consomen, senón tamén para as que están na súa contorna próxima.	O alumno entende a perigosidade das drogas para a nosa saúde e é quen de xustificar de modo aceptable desde un punto de vista científico as súas causas e consecuencias		
CA6.3 - Comparar as enfermidades infecciosas e non infecciosas identificando as medidas de prevención e os tratamentos que existen ata o momento.	O alumno entende a diferenza entre enfermidades infecciosas e non infecciosas e coñece algúns exemplos. Tamén é quen de propoñer medidas e tratamentos eficaces.		
CA6.4 - Analizar o funcionamento e as estruturas que comprende o sistema inmunitario recoñecendo o seu papel na prevención e superación das enfermidades infecciosas.	O alumno comprende aceptablemente o funcionamento xeral do sistema inmunitario e recoñece os elementos que conforman as tres barreiras de defensa e o seu modo de actuación.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre a historia da vacinación e o propio proceso da vacinación a partir de información extraída de vídeos, o libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz) e a preguntas nun Edpuzzle.		
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre a historia da vacinación e o propio proceso da vacinación a partir de información extraída de vídeos, o libro e a rede citando ademais dun xeito aceptable as fontes.		
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastando de maneira aceptable.	TI	59
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoos de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno tras actividades relacionadas coa vacinación é quen de xustificar en base ao coñecemento científico aínda que sexa de xeito básico o rexeitamento de teorías conspirativas e crenzas infundadas sobre este tema.		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastandoas de maneira aceptable.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante as ferramentas dixitais e o formato adecuado (táboas, gráficos, informes...) interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastandoas de maneira aceptable. Presentando conclusións sen erros graves.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno traballa en equipo de xeito aceptable.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno comprende a importancia da ciencia no desenvolvemento da sociedade e o papel fundamental da muller nela.		
CA3.1 - Analizar e comprender a información sobre procesos biolóxicos ou traballos científicos transmitíndoa de forma clara e utilizando a terminoloxía e o formato adecuados.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastandoas de maneira aceptable. Presentando conclusións sen erros graves.		
CA4.1 - Resolver problemas ou explicar procesos biolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico, o pensamento computacional ou recursos dixitais.	O alumno resolve de forma satisfactoria pequenos traballos e propostas relacionados coa saúde empregando as TIC		
CA4.2 - Analizar criticamente a solución a un problema sobre fenómenos biolóxicos e xeolóxicos.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastandoas de maneira aceptable. Presentando conclusións sen erros graves.		
CA5.1 - Resolver cuestións relacionadas con hábitos de vida saudables localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre a historia da vacinación e o propio proceso da vacinación a partir de información extraída de vídeos, o libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz) e a preguntas nun Edpuzzle.		
CA5.2 - Recoñecer a información con base científica sobre cuestións relacionadas coa saúde humana distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno tras actividades relacionadas coa vacinación é quen de xustificar en base ao coñecemento científico aínda que sexa de xeito básico o rexeitamento de teorías conspirativas e crenzas infundadas sobre este tema.		
CA6.1 - Analizar conceptos e procesos relacionados coa saúde e coa enfermidade interpretando información en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web), mantendo unha actitude crítica e obtendo conclusións fundamentadas.	O alumno elabora de xeito guiado un estudo de observación sobre a vacinación da varíola propoñendo hipóteses e contrastandoas de maneira aceptable. Presentando conclusións sen erros graves.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.2 - Recoñecer a información con base científica en relación coa saúde e coa enfermidade distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno tras actividades relacionadas coa vacinación é quen de xustificar en base ao coñecemento científico aínda que sexa de xeito básico o rexeitamento de teorías conspirativas e crenzas infundadas sobre este tema.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais. - Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada. - Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade. - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - Formas acelulares. - Cuestións e problemas prácticos relacionados con coñecementos de fisioloxía e anatomía dos principais sistemas e aparellos do organismo implicados nas funcións de nutrición, relación e reprodución. - Efectos prexudiciais das drogas legais e ilegais, tanto para os consumidores coma para quen está na súa contorna próxima. - Hábitos encamiñados á conservación da saúde física, mental e social (hixiene do sono, hábitos posturais, uso responsable das novas tecnoloxías, actividade física, autorregulación emocional, coidado e corresponsabilidade...). - Enfermidades infecciosas e non infecciosas: - Diferenciación en base á súa etioloxía. - Medidas de prevención e tratamento de enfermidades infecciosas. - O uso adecuado dos antibióticos. - Sistema inmunitario: análise dos diferentes tipos de barreiras e mecanismos de defensa que dificultan a entrada de patóxenos ao organismo. - Relación entre o sistema inmunitario e a prevención e superación fronte ás enfermidades infecciosas. - Importancia da vacinación na prevención de enfermidades e na mellora da calidade da vida humana. - Importancia dos transplantes e da doazón de órganos.

UD	Título da UD	Duración
4	SOMOS O QUE COMEMOS	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Identificar os aparellos e sistemas que participan na función de nutrición.	O alumno diferencia na maqueta e tamén en esquemas mudos os aparellos e sistemas que participan na nutrición e ten un coñecemento básico da súa participación.	PE	37
CA4.4 - Reflexionar sobre a importancia da alimentación e da nutrición para o bo funcionamento do organismo recoñecendo as diferenzas entre alimentación e nutrición e diferenciando os nutrientes e as súas funcións básicas.	O alumno sabe a diferenza entre alimentación e nutrición e coñece de forma somera as funcións dos distintos tipos de nutrientes.		
CA4.5 - Explicar os procesos fundamentais da nutrición relacionándoos coas estruturas dos aparellos e dos sistemas que interveñen nela.	O alumno diferencia na maqueta e tamén en esquemas mudos os aparellos e sistemas que participan na nutrición e ten un coñecemento básico da súa participación.		
CA5.2 - Recoñecer a información con base científica sobre cuestións relacionadas coa saúde humana distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno sabe das incertezas das dietas miragre e recoñece a importancia dunha dieta equilibrada.		
CA5.3 - Analizar criticamente a solución a un problema relacionado coa alimentación saudable, coas drogas e coa sexualidade.	O alumno sabe das incertezas das dietas miragre e recoñece a importancia dunha dieta equilibrada. E sabe dos pasos para alcanzala.		
CA5.7 - Recoñecer as drogas (incluídas as de curso legal) considerándoas como causa de prexuízos non só para as persoas que as consomen, senón tamén para as que están na súa contorna próxima.	O alumno recoñece os efectos negativos das drogas focalizados neste caso na nutrición e é quen de dar unha explicación sinxela deses efectos negativos		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de analizar, desde unha perspectiva científica a súa dieta ou a dun exemplo extraendo conclusións fundamentadas.	TI	63
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de realizar pequenos traballos en contextos diferentes resolvendo cuestións sinxelas relacionadas coa bioloxía (dieta, frecuencia cardíaca e respiratoria...)		
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	O alumno é quen de realizar pequenos traballos en contextos aplicando de xeito guiado o método científico para resolver cuestións relacionadas coa bioloxía (dieta, frecuencia cardíaca e respiratoria...)		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno analiza de xeito crítico en base ao seu nivel de coñecemento científico algunhas crenzas relacionadas coa alimentación e a nutrición que pode englobarse dentro da pseudociencia		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	O alumno coa axuda do profesor e/ou dos seus compañeiros e quen de realizar experimentos de carácter biolóxicos e xeolóxico que lle permiten contrastar hipóteses		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante as ferramentas dixitais e o formato adecuado (táboas, gráficos, informes...) interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	O alumno dentro do seu equipo de investigación e/ou por si mesmo é quen de sacar conclusións nos proxectos de investigación que estean medianamente acertadas.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno dentro do seu equipo de investigación é quen de traballar responsablemente e respectando aos demais integrantes do mesmo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno valora a ciencia como mecanismo de avance da sociedade e ten en valor o papel imprescindible da muller e do traballo colaborativo		
CA4.1 - Resolver problemas ou explicar procesos biolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico, o pensamento computacional ou recursos dixitais.	O alumno dentro do seu equipo de investigación e/ou por si mesmo é quen de empregar os recursos dixitais para resolver problemas e explicar cuestións biolóxicas.		
CA4.2 - Analizar criticamente a solución a un problema sobre fenómenos biolóxicos e xeolóxicos.	O alumno dentro do seu equipo de investigación e/ou por si mesmo analiza de xeito crítico a solución a un problema.		
CA5.1 - Resolver cuestións relacionadas con hábitos de vida saudables localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno dentro do seu equipo de investigación e/ou por si mesmo elabora un modelo dun aparato relacionado coa nutrición e explica en base a información recabada por el.		
CA5.4 - Reflexionar sobre a importancia da adquisición de hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención de doenzas exemplificando con situacións próximas ao alumnado.	O alumno traballa actividades relacionadas coa dieta e as frecuencias cardíaca e respiratoria en diferentes contextos e obtén resultados aceptables.		
CA5.5 - Analizar a importancia dunha boa alimentación e actividade física percibíndoos como hábitos saudables para o individuo e a sociedade.	O alumno traballa actividades relacionadas coa dieta en diferentes contextos e obtén resultados aceptables.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Estratexias para a elaboración do proxecto científico:
- Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas.
- Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...).
- Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica.
- Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais.
- Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento.
- A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada.
- Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade.
- Modelado como método de representación e comprensión de procesos ou elementos da natureza.
- Función de nutrición: aparellos dixestivo, respiratorio, circulatorio e excretor.
- Importancia da nutrición e relación entre a anatomía e a fisioloxía básica dos aparellos que participan nela.
- Cuestións e problemas prácticos relacionados con coñecementos de fisioloxía e anatomía dos principais sistemas e aparellos do organismo implicados nas funcións de nutrición, relación e reprodución.
- Hábitos saudables con relación á alimentación. Características dunha dieta saudable e análise da súa importancia.
- Efectos prexudiciais das drogas legais e ilegais, tanto para os consumidores coma para quen está na súa contorna próxima.
- Hábitos encamiñados á conservación da saúde física, mental e social (hixiene do sono, hábitos posturais, uso responsable das novas tecnoloxías, actividade física, autorregulación emocional, coidado e corresponsabilidade...).

UD	Título da UD	Duración
5	NON ME BERRES QUE NON TE VEXO	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.6 - Recoñecer os órganos, aparatos e sistemas que interveñen na función de relación establecendo as diferenzas e as funcións de cada un e describindo os principais procesos, órganos e estruturas implicadas.	O alumno diferencia os órganos aparatos e sistemas implicados na relación e sabe de xeito básico as súas funcións	PE	56
CA4.7 - Comprender a relación funcional entre o sistema nervioso e o sistema endócrino.	O alumno coñece as diferenzas e similitudes principais entre o endócrino e o nervioso		
CA5.3 - Analizar criticamente a solución a un problema relacionado coa alimentación saudable, coas drogas e coa sexualidade.	O alumno comprende os efectos nocivos de certas drogas nos aparatos que conforman os sistemas de coordinación e coñece algúns exemplos destes efectos prexudiciais		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.4 - Reflexionar sobre a importancia da adquisición de hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención de doenzas exemplificando con situacións próximas ao alumnado.	O alumno comprende os efectos nocivos de certas drogas nos aparatos que conforman os sistemas de coordinación e coñece algúns exemplos destes efectos prexudiciais		
CA5.7 - Recoñecer as drogas (incluídas as de curso legal) considerándoas como causa de prexuízos non só para as persoas que as consomen, senón tamén para as que están na súa contorna próxima.	O alumno comprende os efectos nocivos de certas drogas nos aparatos que conforman os sistemas de coordinación e coñece algúns exemplos destes efectos prexudiciais		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose)		
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose) e a busca de información relacionada con elas		
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	O alumno é capaz de plantexar hipóteses e predicións a partir da análise dos datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose)		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	O alumno é capaz de xeito guiado de plantexar unha proposta de deseño experimental a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose)		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante as ferramentas dixitais e o formato adecuado (táboas, gráficos, informes...) interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	O alumno é capaz de presentar conclusións máis ou menos elaboradas a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose)	TI	44
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno pode traballar razoablemente ben en equipo para sacar adiante traballos de investigación		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno valora conscientemente a contribución da ciencia á nosa sociedade e que esa aportación é factible por parte de calquera membro da sociedade só en función dos seus coñecementos e non doutros factores		
CA4.1 - Resolver problemas ou explicar procesos biolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico, o pensamento computacional ou recursos dixitais.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose) e presentalos co uso das TIC		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Analizar criticamente a solución a un problema sobre fenómenos biolóxicos e xeolóxicos.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose) e a busca de información relacionada con elas		
CA5.1 - Resolver cuestións relacionadas con hábitos de vida saudables localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose) e a busca de información relacionada con elas		
CA5.2 - Recoñecer a información con base científica sobre cuestións relacionadas coa saúde humana distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno é quen de analizar aceptablemente os datos obtidos a partir de simulacións prácticas (Homúnculo sensorial e osteoporose) e a busca de información relacionada con elas entendendo a importancia das fontes de información para non caer en crenzas infundadas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais. - Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada. - Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade. - Modelado como método de representación e comprensión de procesos ou elementos da natureza. - Función de relación: receptores sensoriais, centros de coordinación e órganos efectores. - Análise e visión xeral da función de relación. - Cuestións e problemas prácticos relacionados con coñecementos de fisioloxía e anatomía dos principais sistemas e aparellos do organismo implicados nas funcións de nutrición, relación e reprodución. - Efectos prexudiciais das drogas legais e ilegais, tanto para os consumidores coma para quen está na súa contorna próxima. - Hábitos encamiñados á conservación da saúde física, mental e social (hixiene do sono, hábitos posturais, uso responsable das novas tecnoloxías, actividade física, autorregulación emocional, coidado e corresponsabilidade...).

UD	Título da UD	Duración
6	CRECEDE E MULTIPLICARVOS	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.8 - Recoñecer os procesos da reprodución humana identificando as estruturas do aparello reprodutor e endócrino implicadas.	O alumno sabe os principais procesos da reprodución humana e identifica en esquemas mudos as partes máis importantes dos aparellos reprodutores	PE	32
CA5.7 - Recoñecer as drogas (incluídas as de curso legal) considerándoas como causa de prexuízos non só para as persoas que as consomen, senón tamén para as que están na súa contorna próxima.	O alumno comprende o prexuízo das drogas na saúde sexual		
CA6.3 - Comparar as enfermidades infecciosas e non infecciosas identificando as medidas de prevención e os tratamentos que existen ata o momento.	O alumno tras as actividades realizadas sobre as ITS é quen de respostar de xeito eficaz cuestións relacionadas.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre métodos anticonceptivos e enfermidades de transmisión sexual a partir de información extraída do libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz)	TI	68
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno emprega para resolver os traballos propostos sobre distintos aspectos da sexualidade diferentes fontes e fai unha citación aceptable das mesmas.		
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno recoñece a ineficacia de determinados métodos anticonceptivos baseados en crenzas infundadas		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	O alumno diseña un traballo de investigación sobre ITS e é quen de respostar de xeito satisfactorio a cuestións plantexadas nun reto sobre este tema.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno traballa razoablemente ben en equipo		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno valora conscientemente a contribución da ciencia ao progreso da sociedade e o papel fundamental da muller nela.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Resolver problemas ou explicar procesos biolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico, o pensamento computacional ou recursos dixitais.	O alumno diseña un traballo de investigación sobre ITS e é quen de respostar de xeito satisfactorio a cuestións plantexadas nun reto sobre este tema manexando con certa soltura as TIC		
CA4.2 - Analizar criticamente a solución a un problema sobre fenómenos biolóxicos e xeolóxicos.	O alumno diseña un traballo de investigación sobre ITS e é quen de respostar de xeito satisfactorio a cuestións plantexadas nun reto sobre este tema.		
CA4.9 - Reflexionar sobre a reprodución e a sexualidade valorando a súa propia sexualidade e a das persoas da súa contorna.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre métodos anticonceptivos e enfermidades de transmisión sexual a partir de información extraída do libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz)		
CA5.1 - Resolver cuestións relacionadas con hábitos de vida saudables localizando, seleccionando e organizando información mediante a citación e o uso correctos de distintas fontes.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre métodos anticonceptivos e enfermidades de transmisión sexual a partir de información extraída do libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz)		
CA5.2 - Recoñecer a información con base científica sobre cuestións relacionadas coa saúde humana distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno recoñece a ineficacia de determinados métodos anticonceptivos baseados en crenzas infundadas		
CA5.3 - Analizar criticamente a solución a un problema relacionado coa alimentación saudable, coas drogas e coa sexualidade.	O alumno recoñece a ineficacia de determinados métodos anticonceptivos baseados en crenzas infundadas		
CA5.4 - Reflexionar sobre a importancia da adquisición de hábitos e estilos de vida saudables como método de prevención de doenzas exemplificando con situacións próximas ao alumnado.	O alumno recoñece a ineficacia de determinados métodos anticonceptivos baseados en crenzas infundadas		
CA5.6 - Recoñecer o sexo e a sexualidade desde a perspectiva da igualdade entre homes e mulleres e respectando a diversidade sexual.	O alumno respecta a igualdade entre homes e mulleres		
CA6.1 - Analizar conceptos e procesos relacionados coa saúde e coa enfermidade interpretando información en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web), mantendo unha actitude crítica e obtendo conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre métodos anticonceptivos e enfermidades de transmisión sexual a partir de información extraída do libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz)		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.2 - Recoñecer a información con base científica en relación coa saúde e coa enfermidade distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno é quen de analizar e explicar conceptos básicos sobre métodos anticonceptivos e enfermidades de transmisión sexual a partir de información extraída do libro e a rede e explicitando as súas conclusións respondendo a un cuestionario on line (Quizziz)		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada. - Función de reprodución: aparello reprodutor e sistema endócrino. - Relación entre a anatomía e a fisioloxía básicas do aparello reprodutor. - Reprodución e sexualidade. - Cuestións e problemas prácticos relacionados con coñecementos de fisioloxía e anatomía dos principais sistemas e aparellos do organismo implicados nas funcións de nutrición, relación e reprodución. - Sexo e sexualidade desde a perspectiva da igualdade entre os homes e as mulleres e o respecto á diversidade sexual. Importancia da educación sexual integral como parte dun desenvolvemento harmónico: - Infeccións de transmisión sexual (ITS). - Métodos de anticoncepción e prácticas sexuais responsables. A asertividade e o autocoidado. - As relacións afectivo-sexuais: ideas preconcebidas e estereotipos sexuais. - Efectos prexudiciais das drogas legais e ilegais, tanto para os consumidores coma para quen está na súa contorna próxima. - Hábitos encamiñados á conservación da saúde física, mental e social (hixiene do sono, hábitos posturais, uso responsable das novas tecnoloxías, actividade física, autorregulación emocional, coidado e corresponsabilidade...). - Enfermidades infecciosas e non infecciosas: - Medidas de prevención e tratamento de enfermidades infecciosas. - Importancia da vacinación na prevención de enfermidades e na mellora da calidade da vida humana.

UD	Título da UD	Duración
7	UN PLANETA CONVULSO	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crezas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	O alumno tras as actividades relacionadas co vulcanismo e os terremotos é quen de rexeitar en base a criterios científicos crezas infundadas e explícao aceptablemente.	PE	59
CA2.1 - Clasificar os riscos empregando como criterio as causas naturais que os producen.	O alumno coñece de xeito moi somero a relación entre os riscos máis importantes e a causa natural.		
CA2.2 - Analizar os riscos naturais a través dos factores de risco valorando a importancia das medidas de predición e prevención.	O alumno sabe algunhas das medidas de predición e prevención fronte os riscos naturais.		
CA2.3 - Explicar a orixe e a distribución da actividade sísmica e volcánica na Terra e os tipos de erupcións volcánicas, integrándoas coa teoría da tectónica de placas.	O alumno comprende de xeito básico a teoría da tectónica de placas, pero sabe a súa relación con sismos e volcáns.		
CA2.4 - Valorar a importancia da análise do risco sísmico e volcánico e as medidas de predición e prevención para minimizar os seus efectos, buscando e aportando exemplos.	O alumno comprende e explica aceptablemente o risco sísmico como método eficaz para a predición e prevención de efectos e sabe algúns exemplo.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos (modelos, gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos, páxinas web...), mantendo unha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	O alumno é quen de traballar a partir de información extraída da rede (vídeos, unidades interactivas...) coa axuda do profesor.	TI	41
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, utilizando espazos virtuais cando sexa necesario, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	O alumno traballa aceptablemente en equipo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	O alumno comprende a importancia da ciencia no desenvolvemento da sociedade e o papel fundamental da muller nela.		
CA2.5 - Localizar as áreas con risco sísmico en Galicia seleccionando información mediante o uso correcto de diferentes fontes.	O alumno grazas as lecturas de textos e visionado de vídeos na rede comprende e explica de xeito básico que localizacións en Galicia teñen maior risco.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Estratexias para a elaboración do proxecto científico:
- Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...).
- Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica.
- A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada.
- O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia.
- Riscos naturais:
- Definición e clasificación.
- Análise e planificación.
- Actividade sísmica e volcánica na Terra en relación coa teoría da tectónica de placas:
- Orixe e distribución global dos terremotos e do vulcanismo na Terra.
- Tipos de erupcións volcánicas.
- Análise do risco sísmico e volcánico. Medidas de predición e prevención. O risco sísmico en Galicia.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As propostas pedagóxicas elaboraranse tendo en conta a atención á diversidade e os diferentes ritmos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo a aprendizaxe en equipo. A metodoloxía didáctica será activa e participativa, favorecendo o traballo individual do alumnado e o traballo cooperativo.

Así mesmo, traballaránse os valores transversais fomentando especialmente a comprensión lectora e a integración e o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula.

* PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

No proceso de ensinanza e aprendizaxe han de asegurarse distintos tipos de aprendizaxe:

1º: Aprendizaxe significativa. Partindo dos coñecementos previos, os alumnos e alumnas han de ser capaces de aprender a aprender, para poder establecer relacións entre a materia e a súa propia realidade.

2º: Aprendizaxe funcional. Os novos contidos deberán ser empregados polos alumnos/as cando así estes o precisen. Para iso débese facer unha memorización comprensiva e razoada.

3º: Aprendizaxe cooperativa. Traballar a materia en grupo, no laboratorio, no desenvolvemento de proxectos de investigación ou mediante debates, aumentará o interese pola mesma.

4º: Aprendizaxe mediante o emprego das TICs. Coa utilización de Internet, de vídeos divulgativos e do encerado dixital, que será utilizado como apoio constante ás explicacións

* TIPOS DE ACTIVIDADES E PROXECTOS

A metodoloxía didáctica adaptárase ás características de cada alumno/a, favorecendo a súa capacidade para aprender por si mesmo/a e para traballar en equipo, iniciándoo no coñecemento da realidade de acordo cos principios básicos do método científico. Ademais terase en conta:

- Incorporación da dimensión práctica ás áreas.

- Fomentar o traballo en equipo.

- Fomentar a capacidade de autonomía do alumnado e desenvolver a capacidade de aprender a aprender.

* DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES

O fío condutor que se seguirá á hora de desenvolver as distintas unidades didácticas será o seguinte:

- a) Introducción á unidade didáctica.
- b) Análise dos coñecementos previos dos alumnado.
- c) Exposición de contidos e desenvolvemento da unidade.
- d) Resumo e síntese dos contidos da unidade.

*** TIPOS DE AGRUPAMENTOS**

As diversas formas de agrupamento que se utilizarán, divídense en tres tipos:

- Gran grupo.
- Equipos de traballo cooperativo.
- Traballo individual.

*** CONTRIBUCIÓN A PLANS E PROXECTOS**

Preténdese realizar unha adecuada contribución ao Plan Lector do Centro, coa proposta de lectura voluntaria de distintos libros relacionados coa materia, así como coa lecturas de artigos xornalísticos e textos do libro do alumno/a.

Así mesmo, contribuírase ao Plan TICs coa proxección de vídeos, traballos na aula de informática, clases expositivas empregando presentacións dixitais, avaliacións interactivas e kahoots.

A materia tamén deberá contribuír a outros plans incluídos no Proxecto Educativo do centro como o Plan de Actividades do Departamento de Orientación, o Plan de Acción Titorial, o Plan de Atención á Diversidade ou o Proxecto Lingüístico de Centro, tendo presente en todo momento a Programación Xeral Anual que se redactou a inicio de curso.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Toda a planificación do curso: temas, reforzos, fichas, ligazóns, guións de traballos e proxectos... estarán pendurados na aula virtual
Encerado dixital
Sala de ordenadores
Libro de texto: Bioloxía e Xeoloxía 3ºESO. Proxecto Construindo Mundos. Obradoiro Santillana.
Horta do centro

A aula virtual ou no seu defecto o libro de texto será a nosa guía durante o curso.

Empregaremos para os traballos e proxectos, ademais da propia aula asignada, a sala de ordenadores (debemos tela reservada para os días que vaíamos a traballar co alumnado) que está provista de encerado dixital onde poderemos proxectar o guión e as rúbricas dos proxectos e traballos pendurados na nosa aula virtual e ordenadores suficientes para que os poidan utilizar os alumnos.

A horta do centro será empregada eventualmente para poñer en práctica determinados coñecementos e habilidades dada a imposibilidade física de utilizar o laboratorio pola ratio tan elevada de alumnos. Aquí trataremos temas relacionados coa aplicación do método científico e a alimentación e a saúde entre outros.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias e contidos básicos. Esta proba será oral ou escrita con carácter meramente orientador (cualitativo). O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como o seu coñecemento das destrezas da materia así como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como as actividades de reforzo e ampliación no caso de ser necesarias.

Os resultados de dita proba comentaranse durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función de dita reunión, e sempre coa intervención do Departamento de Orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	15	20	20	15	15	5	100
Proba escrita	100	35	41	37	56	32	59	47
Táboa de indicadores	0	65	59	63	44	68	41	53

Criterios de cualificación:

A cualificación do alumnado basearase en probas escritas, procedementos de observación directa e medición, e en producións do alumnado.

EN CADA TRIMESTRE:

- Probas escritas: 70% da nota do trimestre

Ao final de cada unidade didáctica ou temática, realizarase unha proba escrita cos contidos específicos asociados aos criterios de avaliación, ditas probas terán carácter de avaliación continua para favorecer a superación da materia por parte do alumnado en calquer momento do curso evitando así o abandono da mesma. De tal xeito, na última proba do trimestre poderán entrar ademais dos novos contidos, contidos anteriores. Esta nota, representará o 70% da nota da avaliación.

- Actividades do "Poñémolo en práctica": actividades de observación directa, tarefas e producións do alumnado: 30% restante da nota do trimestre

Dentro destes procedementos hai distintos tipos de instrumentos, por un lado aqueles que servirán para o seguimento do traballo maioritariamente individual do alumno como:

- Caderno de clase
- Caderno do profesor (para o seguimento xeral das tarefas dos alumnos)
- Listas de cotexo (para as dinámicas da aula)
- Test Quizizz, Kahoot ou similar (como tarefas ou probas penduradas na aula virtual como repaso dos contidos xa impartidos)
- Fichas enfocadas a aplicación, en distintos contextos, dos saberes adquiridos.

*Producións do alumnado: Son pequenos proxectos. Neste caso a súa avaliación realízase a través de rúbricas de avaliación, aínda que nalgún caso haberá probas tipo test para a comprobación do afianzamento dos contidos tratados nestas producións. Dentro destes traballos e proxectos haberanos individuais e/ou colectivos.

En conclusión a nota sairá en cada trimestre de:

"Poñémolo en práctica" (30%) + Probas escritas (70%)

Para poder engadir a porcentaxe correspondente das probas escritas á nota das actividades do "Poñémolo en práctica", o alumno debe alcanzar na última proba do trimestre unha nota de alomenos un 3,5. En caso contrario habería dúas posibles situacións:

- Se a nota da suma destes dous apartados é superior a 4, pero no apartado das probas escritas non se supera o 3,5 a nota final será 4.
- Se a nota da suma destes dous apartados é inferior a 4, a nota será a resultante desa suma.

NOTA FINAL DA MATERIA

A nota final da materia será a nota final da 3º avaliación. A materia considerarase superada cando a nota sexa igual ou superior a 5.

Tamén terase en conta o seguinte:

- a) Ante a detección de fraude a hora de realizar calquera tipo de proba de avaliación, por exemplo, se un alumno/a copia nunha proba escrita ou nun traballo, o departamento acorda que conlevará apercibimento e suspenso nesa proba cunha nota de 1.
- b) Aqueles alumnos/as que non asistan a clase durante largos períodos de tempo, dos que, polo tanto, resulta moi difícil facer un axeitado seguimento académico e, aínda así, deban ser avaliados, terán a opción a unha proba escrita con cuestións referentes ós contidos impartidos durante o período de ausencia.
- c) Calquera actividade/proxecto/traballo entregado fóra de prazo terá unha penalización (10%=1 día de retraso/ 50% =2 días de retraso) e non será recollida polo profesor se se entrega con máis de 3 días de retraso (sen contar sábados, domingos e festivos).

Crterios de recuperación:

No proceso de avaliación continua cada proba escrita permitiralle recuperar todo o anterior.

A recuperación dun trimestre será efectiva a través da superación da materia no trimestre seguinte.

Se o alumno non superou a materia por trimestres terá dereito a unha proba final en xuño cuxa nota suporá o 100% da nota final da materia.

A materia considerarase superada cando a nota sexa igual ou superior a 5.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Para os alumnos/as que se atopen coa materia de Bioloxía e Xeoloxía de 1º de ESO suspensa e estean en 3º de ESO tomaranse as medidas acordadas no Departamento de Bioloxía e Xeoloxía, en concordancia coas directrices que marque o programa de reforzo para a recuperación de materias pendentes.

Realizarán traballos e fichas de reforzo que suporán o 100% da nota global da materia pendente por avaliación. Se o alumno non supera a materia parcialmente terá dereito a unha proba final que suporá o 100% da nota como marca a lexislación vixente.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos con Necesidades Específicas de Apoio Educativo serán deseñadas de xeito específico actividades en cada unha das unidades didácticas (enunciados curtos, unir, completar, ordenar, sinalar...), asemade nos test que se fagan seguirase o protocolo correspondente se o hai, adaptado ás súas características específicas. Estas probas, se ben presentarán os mesmos contidos en concordancia cos criterios de avaliación, estarán formuladas de xeito máis directo e compostas por cuestións análogas ás anteriormente comentadas. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Todas as instrucións dos traballos e proxectos serán claros e o profesor asegurarse nestes casos de que o alumno comprende o que se lle solicita.

Na aula virtual estarán para cada tema penduradas actividades de reforzo cos contidos mínimos esixibles que traballaremos cos alumnos.

En todo caso a propia diversificación de actividades, con proxectos e traballos incluídos, con diversidade de espazos e tempos son xa de por sí medidas que perseguen a atención a toda a diversidade da aula, facilitando non só a atención desde o punto de vista do reforzo educativo senón tamén no apoio á ampliación de contidos para aos alumnos que o precisen. Tratarase de actividades motivadoras, que en moitos casos poden ir, se o alumno o require, máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que lle supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Patios inclusivos: Taller de Biodiversidade	Participación no proxecto Natureza Conectada que xa leva en marcha no centro desde hai varios anos e que se promove baixo o paraugas do Programa Voz Natura que pretende a conexión sostible da horta escolar coa súa contorna e o fomento de hábitos saudables	X	X	X
Charla RCP	Pendente de determinar		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Videoconferencia Youtubeiro científico	A cargo do profesor Xacobe de Toro que explicará como facer divulgación científica na rede.			X

Observacións:

Durante todo o curso o Proxecto "Natureza Conectada"

2º Trimestre: Charla RCP

3º Trimestre: Videoconferencia

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Cohesión entre contidos, actividades, criterios e competencias
Distribución temporal
Metodoloxía empregada
Actividades axeitadas (funcionamento en grupos (pequeno grupo, grupo aula) e individuais)
Traballo competencial (as actividades permiten traballar as competencias e son valorables mediante os criterios)
Resultados do emprego das TIC
Avaliación (axústase aos criterios)
Mecanismos de Recuperación
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Medios empregados (espazos, recursos, agrupamentos...)
Medidas de atención á diversidade
Atención a diversidade (Reforzos, ampliación...)

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles. Asemade levarase un rexistro tamén no propio Proens. Ademais ao finalizar o trimestre os alumnos farán un cuestionario de autoavaliación da proposta didáctica.

9. Outros apartados